

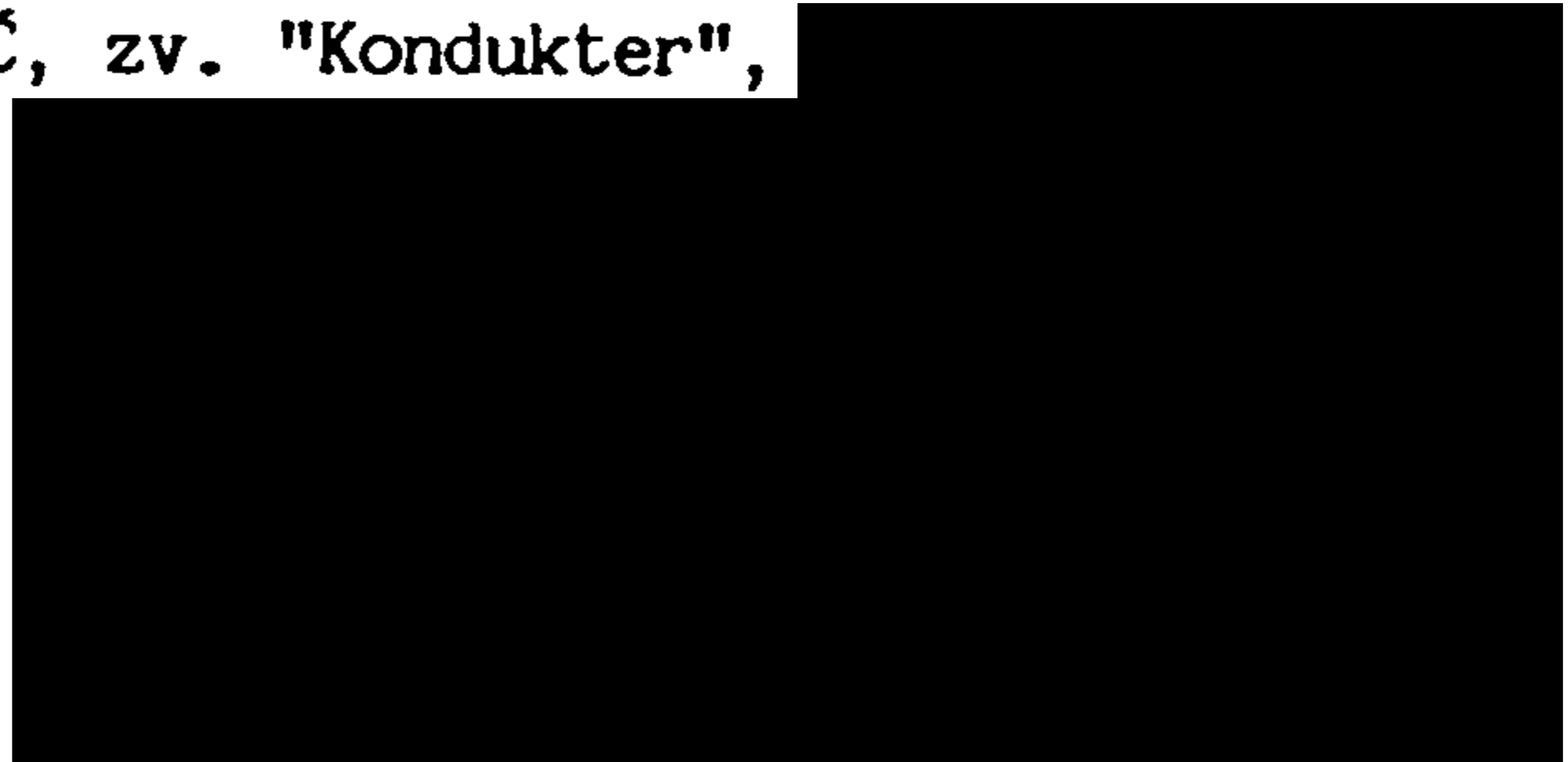
P R E S U D A
U IME REPUBLIKE HRVATSKE !

05.12.94.
10 - 28/94

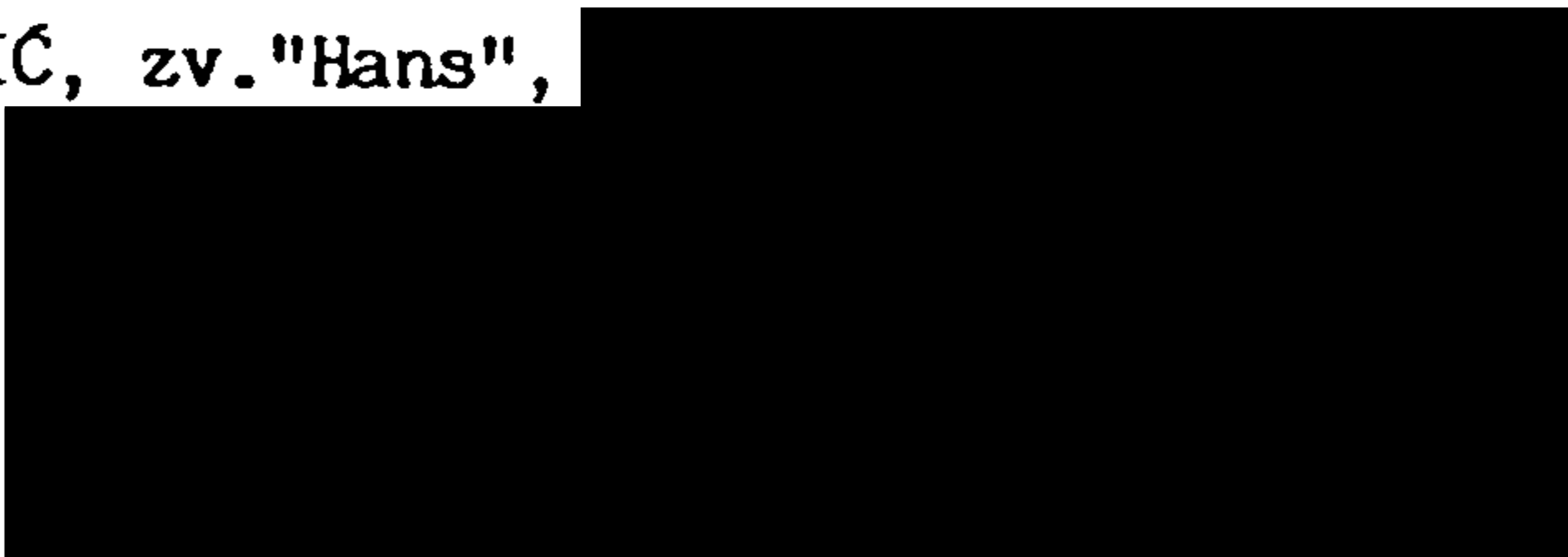
Županijski sud u Sisku u vijeću sastavljenom od sudaca Željka Mlinarić, predsjednika vijeća, Zdenka Gajšek, člana vijeća, sudaca porotnika Ivana Zlovolić, Ivana Kasaić, Đure Sertić, članova vijeća i Nataše Galinić, zapisničara, u kaznenom predmetu protiv optuženih Nikole Begović i Vučinić Stevana, zbog kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. OKZRH, nakon dana 3. studenog 1994. godine, u odsutnosti optuženih, a u prisutnosti zamjenika okružnog državnog odvjetnika Ivana Petrač i braniteljice optuženih Danice Demonja, odvjetnice iz Siska, održane glavne i javne rasprave, izrekao je i objavio

P R E S U D U

I-optuženi NIKOLA BEGOVIĆ, zv. "Konduker",



II-optuženi STEVAN VUČINIĆ, zv. "Hans",



k r i v i s u

što su:

u tijeku 1991. i 1992. godine u Stublju, Graboštanima i Kostajničkom Majuru, kao pripadnici četničko-terorističkih formacija tzv.

- 2 -

"TO - SAO Krajina", u oružanoj pobuni protiv Republike Hrvatske, protivno odredbama Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata, zajedno ili pojedinačno u više navrata pljačkali imovinu i ubijali mještane hrvatske nacionalnosti navedenih mjesta, pa su tako:

- u noći 14/15. studenog 1991. godine između 23,00 i 01,00 sati u Stublju, došavši u kuću br. 57 vlasništvo Medić Marijana i Ane iz lakog automatskog pješadijskog oružja neutvrđene marke i kalibra, ispalili više hitaca u pravcu Medić Marijana, Medić Ane i Letić Marije i na taj način nanijeli im više povreda po glavi i tijelu, od kojih povreda su isti na licu mjesta umrli,

- dana 15. studenog 1991. godine u Stublju, u kući br. 56 vlasništvo Živković Zvonka, iz lakog automatskog pješadijskog oružja neutvrđene marke i kalibra, ispalili više hitaca u pravcu Živković Zvonka i Živković Stjepana, nanijevši im time više povreda po glavi i tijelu, od kojih povreda su Živković Zvonko i Stjepan na licu mjesta umrli,

- dana 26/27. studenog 1991. godine u Stublju, došli u kuću br. 15, vlasništvo Vujčić Petra po njihovog sina Ivicu, pa kada istog nisu pronašli, iz lakog automatskog pješadijskog oružja za sada neutvrđene marke i kalibra, ispalili više hitaca u pravcu Vujčić Petra i Slavke i na taj način nanijeli više teških povreda Vujčić Petru i Slavki po glavi i tijelu, od kojih povreda je Vujčić Petar nedugo iza toga umro, a Vujčić Slavka zadobila je povrede koje su bile teške i po život opasne, ali joj je život spašen u bolnici,

I Begović Nikola - sam

- dana 5. siječnja 1992. godine oko 19,00 sati u Graboštanima, u kući br. 3, vlasništvo Karanović Stjepana, iz lakog automatskog pješadijskog oružja za sada neutvrđene marke i kalibra, ispalio više hitaca u pravcu Karanović Stjepana i Roze, nanijevši im pri tome više teških tjelesnih povreda po glavi i tijelu, od kojih povreda su Karanović Stjepan i Roza na licu mjesta umrli, a potom iz njihove štale uzeo i zadržao za sebe jednu kravu i jedno tele,

- dana 14. listopada 1991. godine oko 17,00 sati u Kostajničkom Majuru, došavši u kuću br. 19, vlasništvo Švaga Ive, zatražio od njega, da mu preda traktor, pa kada Švaga Ivo nije na to pristao, iz lakog automatskog pješadijskog oružja za sada neutvrđene marke i kalibra, ispalio više hitaca u pravcu Švaga Ive i Mateković Antuna nanijevši im time više prostrijelnih rana po glavi i tijelu od kojih povreda su Švaga Ivo i Mateković Antun na licu mjesta umrli,

- dana 15. listopada 1991. godine u Kostajničkom Majuru, iz lakog automatskog pješadijskog oružja za sada neutvrđene marke i kalibra, ispalio više hitaca u pravcu Švaga Nikole, nanijevši mu pri tome više teških tjelesnih povreda, od kojih povreda je Švaga Nikola na licu mjesta umro,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba civilno stanovništvo ubijali i pljačkali imovinu,

čime su počinili kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava - ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva - označeno u čl. 120. st. 1. OKZRH, pa se temeljem istog zakonskog propisa

O S U D U J U

I-optuženi NIKOLA BEGOVIĆ i II-optuženi STEVAN VUČINIĆ,
 SVAKI NA KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 20 (DVADESET) GODINA.

Temeljem propisa čl. 90. st. 1. ZKP-a u svezi čl. 87. st. 2. toč. 1. - 8. ZKP-a optuženi su dužni solidarno platiti trošak kaznenog postupka u iznosu od 1.901,00 kn i svaki od njih platiti paušalni iznos od 1.000,00 kn.

Obrazloženje

Optužnicom Okružnog državnog odvjetništva Sisak od 10. ožujka 1994. godine broj KT-28/93 optuženicima Nikoli Begović i Stevanu Vučinić stavljeno je na teret izvršenje kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. OKZRH.

Optuženicima je zbog nemogućnosti osiguranja njihove prisutnosti glavnoj raspravi sudjenje održano u odsutnosti (pravomoćno rješenje KV-35/94 od 11. svibnja 1994. godine).

Rezime obrane svodi se na nedostatak dokaza da su I- i II-optuženici počinili kaznena djela koja im se stavljaju na teret.

Sud je u tijeku postupka razmotrio dokumentaciju i fotoelaborat priloženi u spisu, a koja je radjena pod tzv. organima "SAO Krajina", saslušao svjedoke Slavku Vujčić (str. 63 i 126), Ivan Vujčić (str. 65 i 127), Juricu Dupić (str. 67 i 127), Stjepana Solomon (str. 83 i 128), Miru Sović (str. 101 i 130), Milana Sović (str. 98 i 130), Stjepan Sović (102 i 128), Mijo Mihaljević (str. 103 i 128), Antun Bašić (str. 68 i 129), Ivo Sović (str. 87, 100 i 130), Miroslav Veselek (str. 93 i 134), Milka Sović (str. 99 i 130), Jagodić Marija (str. 140-142), Ljeskarac Josip (str. 144), Medić Manda (str. 143), Ankica Brnad (str. 135) te otpusna pisma za Vujčić Slavku (str. 61/71).

Analizirajući rezultate provedenog postupka pomenute optužnice provedene pred ovim sudom zaključak je suda da su optuženici postupili na način kako ih tereti optužnica.

Takav zaključak, u odnosu na mjesto i vrijeme počinjenja djela, slijedi iz iskaza svjedoka i to za smrt Medić Marijana i Ane te Letić Marije dana 14/15. studenog 1991. godine u Stublju po Ankici Brnad i Medić Mandi, za smrt Živković Zvonka i Stjepana dana 15. studenog 1991. godine u Stublju po Ankici Brnad, uz to postoji i fotoelaborat o njihovoj smrti tzv. vlasti "SAO Krajina". Nadalje, za smrt Vujčić Petra i teško ranjavanje Vujčić Slavke dana 26/27. studeni 1991. godine u Stublju po iskazima Slavke Vujčić i Ivana Vujčić kao i medicinske dokumentacije za Slavku Vujčić. Zatim za smrt Karanović

- 4 -

Stjepana i Roze dana 5.siječnja 1992. godine u Graboštanima po svjedocima Antunu Basariću, a za smrt Švaga Ive i Mateković Antuna dana 14.listopada 1991. godine u Kostajničkom Majuru po Miji Mihaljević, Antunu Basarić i Jagodić Mariji, te za smrt Švaga Nikole dana 15.listopada 1991. godine u Kostajničkom Majuru po Miji Mihaljević, Josipu Ljeskaru i Stjepanu Solomunu.

I ostali svjedoci saslušani u tijeku postupka to potvrđuju na ~~posredan~~ način, to jest, da su to čuli.

Zaključak o smrti spomenutih osoba i načinu izvršenja je utvrđen okolnosno iskazima svjedoka kako slijedi:

Za smrt Medić Marijana, Medić Ane, Letić Marije, pojašnjenja je dala Medić Manda kao svoje saznanje od Živković Dragice, prisutne na licu mjesta cijelom zbivanju. Isti svjedok to jest Živković Dragicu se nije moglo saslušati jer je nepoznatog boravišta, pa je sud koristio posredno saznanje. To se odnosi i na smrt Živković Zvonka i Živković Stjepana, a podkrepljeno je i fotoelaboratom tzv. "SAO Krajine".

Na uvjerljiv i nedvojben način utvrđena je smrt i Vujčić Petra i način izvršenja te teško ranjavanje Vujčić Slavke, iskazima same Vujčić Slavke i Vujčić Ivica neposrednih očevidaca. O navedenom, postoji medicinska dokumentacija za Vujčić Slavku koja je preživjela slučajno.

Kada analiziramo smrt Švaga Ive i Mateković Antuna (zv. "Tunja") i Švaga Dragice (inače neobuhvaćene optužnicom) iz iskaza Ljeskarac Josipa nedvojbeno proizlazi da se Vučinić Stevan "zv. Hans" tog dana uputio u pravcu kuća pomenutih osoba i od tuda se kasnije čula pucnjava a tamo je bio i kamion "TAM" (kojim je upravljao Begović Nikola). Sutradan su spomenuti oštećenici nadjeni mrtvi o čemu mu je pričala Solomun Francika kao saznanje Švaga Nikole o čemu je on govorio i prijavio zločin tzv. vlastima "SAO Krajina" a nakon čega je i sam ubijen. Da je to učinjeno po okrivljenicima potvrdio je i Mihaljević Mijo, budući je to saznao neposredno od pok. Švaga Nikole. O ponašanju okrivljenika u svezi Švaga Ive, Mateković Antuna i Švaga Nikole indirektno je iznijela Jagodić Marija kao saznanje od Mateković Marije koja je u međuvremenu umrla.

S obzirom da je Švaga Nikola prijavio zločine vlastima tzv. "SAO Krajine" indentificirao se je kao očevidac te je potom i on ubijen izvjesno od onih koji su počinili predhodne zločine.

Smrt Karanović Stjepana i Roze je pojasnio svjedok Bašić Antun navodeći da se kamiončić "TAM" vlasništvo Begović Nikole nalazio u dvorištu stradalih i da se čula pucnjava te da su kasnije iz tog dvorišta odveženi krava i tele, vlasništvo Karanović Stjepana i Roze. Naknadno je prepoznavanje krave u štali Begović Nikole izvršeno od Slabi-njac Anke koja je kravu prodala stradalima a na zahtjev tzv. policije "SAO Krajine".

Navedeni svjedoci potvrdili su da je smrt stradalih uzrokovana vatrenim oružjem, te da su isti bili civili.

Valja napomenuti da su se zločini događali uglavnom ili noću, odnosno bez prisustva očevidaca jer mogućnosti njihova preživljavanja poslije toga je bila vrlo mala i slučajna.

Gotovo svi svjedoci su govorili o teškom životu koji su preživljavali na okupiranom teritoriju o ograničenoj mogućnosti kretanja i osobnoj nesigurnosti za život, jer se pucalo, ubijalo, nasilno ulazilo u kuće, oduzimala imovina i slično. Stoga, vrlo malo svjedoka ima neposredno saznanje o svemu što se događalo, jer ono što su vidjeli to je bilo skrivajući i uglavnom se prenosilo povjerljivim osobama. Tako da se znalo tko je počinio zločine među stanovništvom, ali o tome nitko nije se izjašnjavao kao očevidac u ono vrijeme da ga ne bi zadesila smrt kao Švaga Nikolu. Navedene okolnosti utjecale su i na potrebu temeljne savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno i njihovo međusobno povezivanje u konzi-stentnu cijelinu. Iz navedenih razloga sud je i prihvatio iskaze svjedoka kao logične i uvjerljive ali u okvirima svojih saznanja i prema svom uvjerenju međusobno ih povezivao. Za napomenuti je, da svi svjedoci su uglavnom čuli, ili imaju neposrednog saznanja o optuženicima, (inače obično nerazdvojni) kao osobama koji su kod mještana samim svojim nailaskom izazivali strah kao i nailaskom kamiona "TAM" zelene boje, kojim je upravljao I-optuženik ili osobnog automobila kojim je upravljao II-optuženik.

O kakovim se osobama radi, govori podatak da je utvrđen očito i veći spisak njihovih zločina (izvan okvira optužnice), međutim, po ocjeni ovoga suda i ovo što je obuhvaćeno optužbom je dovoljno za stvaranje zaključka suda.

Svakako detaljna analiza iznesenih okolnosti je izuzetno složena zbog uvjeta u kojima se sve to zbivalo i okolnostima da su zločini činjeni na način da se očevidci nisu ostavljali na životu kao na primjer Švaga Nikola, te da je to područje još uvijek nedostupno i nisu učinjene sve radnje koje bi se u običajnim okolnostima provele u predhodnom postupku, a radi potpunog utvrdjenja činjeničnog stanja, tako, da su iskazi svjedoka uglavnom okosnica saznanja suda i njihovo međusobno povezivanje, u cijelinu te materijali tzv. "SAO Krajine", kao neformalni dokazi.

Naime, u svezi neformalnih dokaza tzv. organa "SAO Krajine" valja napomenuti da je sud došao u njihov posjed (spis Ktr-25/93 sa fotoelaboratom koji je RJT Vukovar dostavilo VJT Glina tzv. Republike "SAO Krajine") jer je na neutvrđen način dostavljen na slobodni teritorij Republike Hrvatske. Iz toga spisa iako je obradjen po nelegalnim vlastima sa okupiranog područja upire se u I- i II-optuženike kao počinitelje zločina nad osobama spomenutim u optužnici Okružnog državnog odvjetništva. U navedenom spisu pored odredjenja mjesta, vremena, načina prijavljeni su optuženici kao počinitelji zločina identično kao i u optužbi ODOa Sisak. U prilogu pomenutog spisa I- i II-optuženici navode da su pripadnici TO-a (tzv. "SAO Krajine") te da su sudjelovali u svim čišćenjima terena, s time, da se Begović Nikola ne sjeća osoba Medić Marijana, Medić Ane, Letić Marije, Živković Zvonka, Živković Stjepana, Vujčić Petra i Vujčić Slavke, dok Vučinić Stevo navodi, da je po njima "otvarana" vatra iz oružja u selu Stublju, pa da su oni uzvratili. To je bilo negdje u studenom mjesecu 1991. godine u dva navrata.

Priložena potvrda u spisu ŠTO tzv. "SAO Krajine" od 07. veljače 1992. godine opovrgava da je na navedenom dijelu bilo naredjeno čišćenje terena. U spisu je nadalje uz fotodokumentaciju zločina nad Medić Marijanom, Medić Anom, Letić Marijom, Živković Zvonkom i Živković Stjepanom priložena i izjava Savurdić Željka, Kolarević Milana i Samardžić Miroslava koji su potvrdili prisutnost I- i II-optuženika u pucnjavi dana 14/15. studenog

Kao prilog u svezi smrti Karanović Stjepana i Roze priložena je potvrda o privremenom oduzimanju predmeta od I-optuženog Begović Nikole (oduzimanje krave, vlasništvo Karanović Stjepana i Roze) i izjava Slabinac Anke o prepoznavanju krave.

Kao prilog u svezi smrti Švaga Ivana, Antuna Mateković i Švaga Dragice (ne spominju se u optužnici ODO-a Sisak) priložena je potvrda o privremenom oduzimanju predmeta to jest traktora, poljoprivrednih priključaka za traktor, vlasništvo spomenutih. Time je obuhvaćena smrt Švaga Nikole koji je počinitelje (I- i II-optuženike) prijavio vlastima tzv. "SAO-Krajine" u Kostajnici. Uz to je priložen i fotoelaborat te dokumentacija očevida iz koje proizlazi da je u kući Medić Marijana pronađeno mrtvo tijelo Medić Marijana, Medić Ane i Letić Marije, zatim, da je kuća Živković Zvonka izgorila i da je u šupi za drva pronađeno mrtvo tijelo Živković Zvonka.

Analizirajući kompletna događanja i povezivanje u jedan slijed a cijeneći izneseno očito je na nedvojbeni način da su počinitelji I- i II-optuženici kaznenog djela koje im se stavlja na teret prema optužbi ODO-a. Stoga valja reći i o odgovornosti optuženika za djelo koje im se stavlja na teret, u kontekstu saznanja da ovo kazneno djelo se temelji na povredi konvencije o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata. Naime, odredbe ove konvencije u prvom redu odnose se na oružane sukobe međunarodnog karaktera ili na unutarnje oružane sukobe na pr. oružane pobune i okupacija radi otcijepljenja dijelova teritorija to jest u konkretnom slučaju, teritorija Republike Hrvatske uz pomoć tzv. SR Jugoslavije (kao notorne činjenice) pa stoga ovo kazneno djelo je moguće izvesti prema domaćim građanima. Djelo može učiniti svatko pa tako i osoba koja nije pripadnik oružanih snaga premda iz predmeta tzv. "SAO Krajine" i iskaza svjedoka proizlazi da su optuženici bili TO tzv. "SAO Krajine", odnosno da su bili u uniformama. Njihove radnje su bile upravljene protiv osnovnih prava građana (civila), njihovog života ili tjelesnog integriteta slobode i imovine. Ovim radnjama isti su izvršili najteže zločine i oblike povreda pravila međunarodnog prava prema civilnom stanovništvu a ukorporirane u naše zakonodavstvo.

S obzirom da su te radnje postavljene alternativno u Zakonu OKZRH takvo se djelo može učiniti svakom od tih radnji ili svim, a po svom zakonskom opisu predstavlja produženo kazneno djelo, pa postupajući upravo na navedeni način optuženici izvršenjem više radnji nisu učinili više kaznenih djela već samo jedno.

Uzroci ovakovog ponašanja optuženika se nalaze u njihovim osobnostima (poznato nasilne i agresivne osobe po iskazima svjedoka), a instrumentalizirane izvan svoje intelektualne domene, ne samo zbog nastupjelih demokratskih promjena u Republici Hrvatskoj već stavljanjem u funkciju suprostavljanja tim promjenama koju je omogućavala nedjelotvornost pravnog sustava (bezvlašće) sa ciljem otcijepljenja i stvaranja tzv. "Velike Srbije". U takovim okolnostima je njihovo djelovanje svedeno na najniže pobude i zločine protiv

golorukog stanovništva (stradalih) koje nije dalo ni najmanje povoda za takovo postupanje.

U konkretnom slučaju poduzimajući radnje tipične za ovo kazneno djelo (ubojstva, nečovječno postupanje, povreda slobode i imovine), okrivljenici su postupali sa direktnim umišljajem, pri tome nisu morali biti svjesni da krše odredbe međunarodnog prava. Bitno je, da su imali saznanja o svim okolnostima koja čine obilježja kaznenog djela i da su htjeli nastupanje predvidjenih posljedica.

Iz svega navedenog sud nalazi da je pravna kvalifikacija u skladu sa optuženjem, pa je optuženike za inkriminirano djelo proglasio krivim po čl. 120. st. 1. OKZRH i osudio ih na kaznu zatvora, svakog, na 20 godina.

Prilikom donošenja odluke o kazni sud je respektirao odredbe o odmjeravanju kazne, posebno težinu izvršenog djela svakog optuženika, i premda zakon dopušta mogućnost da kazna određenom počinitelju za određeno kazneno djelo može biti različita, sud smatra da za to u konkretnom slučaju nema osnova. Olakotnih okolnosti za optuženike sud nije našao, a kao otegotne, svakako, okrutnost, podmuklost, bezobzirnost i izvršenje iz najnižih pobuda.

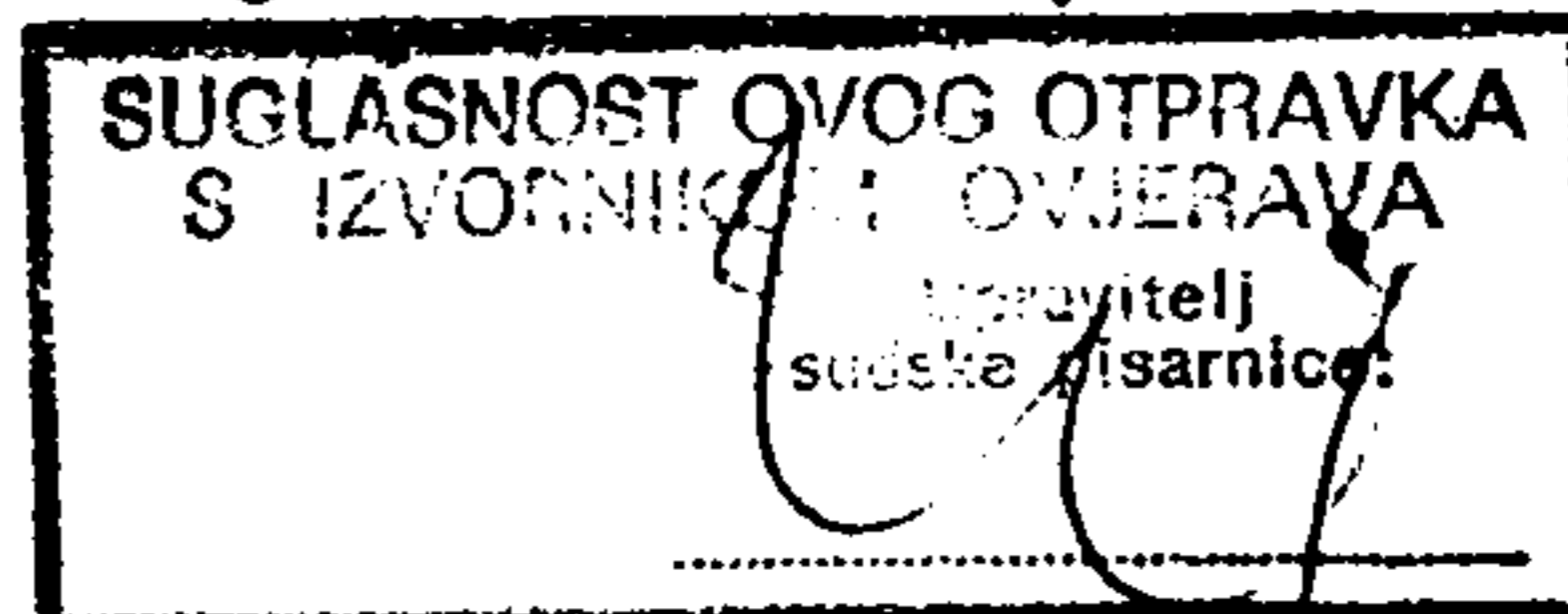
Odluka o trošku temelji se na čl. 90. st. 1. a u svezi čl. 87. st. 2. toč. 1. - 8. ZKP-a, a odnose se na troškove postupka (svjedoka i branitelja po službenoj dužnosti) te troškove paušala, a primjereno težini i složenosti postupka.

U Sisku, dne 03. studenog 1994. godine

ZAPISNIČAR
Nataša Galinić, v.r.



PREDSJEDNIK VIJEĆA
Željko Mlinarić, v.r.



POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana primitka ovjerovljenog prijepisa iste.

Žalba se podnosi u tri istovjetna primjerka putem ovoga suda Vrhovnom sudu Republike Hrvatske.